

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

NOTES DE LA SETMANA

La «Federació Patronal» queda a l'al-tura del betum.

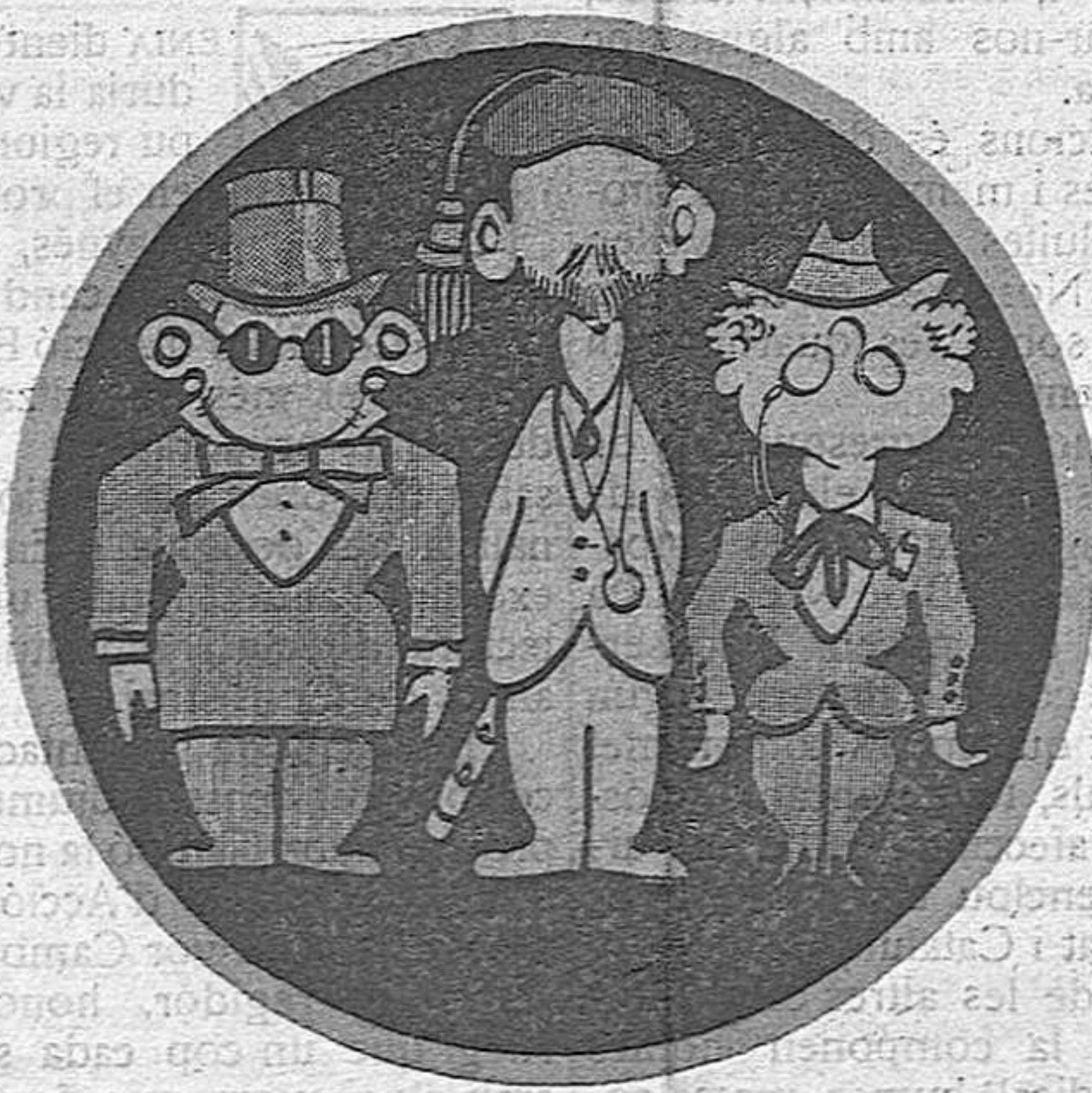
El governador s'ha calsat les botes

Els radicals presenten uns quants candidats banquers amb els quals la Hisenda Municipal anirà d'allò més bé.

En el Congrés d'Espanya, segueixen els debats amb una harmonia que encanta.

Els candidats que presenta «La Lliga» són molt coneguts... a casa seva.

I mentrestant el poble segueix atipant-se degut a la baratura de les sub-sistències.

Un partit en descomposició

La present campanya electoral a Barcelona ofereix, entre altres fenòmens relativament interessants, el de la descomposició d'un partit, el d'En Lerroux. Es aquest un partit mort, el cadavre del qual alcen encara uns quants subjectes prou coneguts, per a menjar-se les llesques de pa de la tauta posada a la Casa Gran.

Mai el partit anomenat radical no havia tingut tantes candidatures dissidentes. En té a quasi tots els districtes. Això equival a la indisciplina que s'apodera dels exercicis en el moment crític de la desfeta.

Tenim per segur que les eleccions de demà marcaràn la fi del regnat lerrouxista a Barcelona, que haurà durat vint anys. Fins el mateix emperador es considera ja destronat. I en el darrer discurs que ha pronunciat en el Congrés, ha al·ludit el Paralel, dient-li mi antiguo imperio. Es una ironia, però una ironia amarga.

La fi del lerrouxisme no pot portar la fi del gloriós republicanisme de Barcelona. S'alcen forces joves i sanes, que estan cridades a realitzar l'obra democràtica avançada, i catalana, que durant el regnat lerrouxista ha quedat ofegada sota les aigües pestilents de l'administració municipal.

SINDICALISME CONSTRUCTIU

—Mireu—ens diuen—la diferència substancial i formal dels sindicats europeus i els nostres purament negatius.

No; rebutgem l'absoluta descalificació. La sindicació representa l'articulació d'una força, que, abans, en els obrers, estava dispersa i era exclusivament agressiva. Ara els sindicats representen una organització i una millora. Però res més. No tenen una doctrina, perquè no ho és la imprecisa i sentimental declaració comunista, ni saben produir elàstiques maniobres. Són rectilinis i admeten, o al menys no les rebutgen, les pràctiques dramàtiques, per les quals perden l'estimació ciutadana i les lluites que plantegen.

Aquests són els defectes dels nostres sindicats: la manca de doctrina i la facultat de maniobra, que produeixen la seva visió estreta i materialista de la vida. I és que el nostre sindicalisme va nàixer del de França, però no té amb aquest altra semblança que la consanguinitat. Avui, a França, potser l'organisme més ple de seny, d'energia, de dalit constructiu, és la C. G. T., la Confederació General del Treball. Ara, un Congrés Internacional de patrons, obrers i representants dels Estats, s'ha reunit i En Jounhaux ha estat el rector i el triomfador.

Si diguéssim als nostres sindicalistes que la C. G. T. ha iniciat una campanya a favor del suero anti-pestós contra la grippe, pensarien que els obrers de París no pensaven més que en frivoltats burgeses. I bé, un metge, de la secció de Medicina social, comprova l'eficàcia anti gripal del suero anti-pestós, ho diu en públic; i trobant resistències en l'Acadèmia de Medicina, obre una campanya, auxiliat per la C. G. T., enganxant cartells per totes les cantonades i convocant al poble a mítings. Com se veu, se tornen a reproduir les escenes simbòliques d'Un enemic del poble.

Naturalment, el sindicalisme francès que dona aquesta prova de seny i de preocupació per la tangible salut pública, desenrotlla una política d'oportunisme aprofitadament. No es confón amb els socialistes per extremats que siguin, però no els rebutja. Se posa al marge de tot parlamentarisme, mes aprova o desaprova lo que el danya o el beneficia. No vol contactes directes amb el poder, però acudeix a tota assemblea mixta on pugui imposar la seva personalitat i extreure beneficis.

Precisem més: el sindicalisme té un programa màxim i un de mínim. La revolució? Sí, la proclama i la desitja. Fa més, la prepara; no amb retòrica virulenta, no amb místiques divagacions, no amb atentats estèrils i absurdes, sinó tècnicament, creant un gran Consell del Treball, on se investiga la possibilitat de que la producció pugui seguir normalment, quan el proletariat, amb els tècnics, s'apodera de la governació.

Però els nostres sindicalistes miren massa cap a Rússia i poc vers França. Veuen la revolució apocalípticament, no intel·lectualment. Pensen més amb el profit que amb la possessió fructuosa. Tot això sense adonar-se'n de que Rússia té una ànima, una tradició, un estat social i racial, antípodes en

absolut a les nostres. Además, els «soviets» són el producte de cinquanta anys de martiris, de força, de deliris idealistes, de còpula entre el poble i els intel·lectuals, i an aquí, el martiri, afortunadament, no passa de l'arrestació governativa, i encara és l'hora que el sindicalisme hagi produït, no ja un llibre, un opúscol.

Després de la prova actual, confiem en una rectificació del nostre sindicalisme. La improvisació s'ha de transformar en articulació permanent i elàstica. I nodrint aquesta un esperit ple de maticos, allunyat de lluites a la murciana. Sinó...

PARADOX

DEMÀ

Som cridats a elegir la meitat de l'Ajuntament de Barcelona. A jutjar pel poc interès que aquestes eleccions despertem en l'opinió pública, qualsevol pot pensar-se que la cosa careix de tota importància.

Sempre passa lo mateix. Ens passem tota la vida queixant-nos de l'Ajuntament i quan se'n crida per a que'l triem al nostre gust, ens tombem d'esquena deixant que a la Casa Comunal hi entrin per la claveguera les desferres de tots els partits.

Per a administrar els interessos del comú, convindrien persones que com a garantia d'honoradesa poguessin oferir un nom prestigiós i sense màcula. Això eximiria de responsabilitat al partit polític o la agrupació ciutadana. Ho fem al revés i són els partits polítics els que hipotequen el seu historial per a respondre de la conducta d'un ambiciós anònim que en lloc d'anar a la Corporació Municipal per a administrar honoradament, hi va per a fer de regidor en el mal sentit de la paraula.

Les dretes lluitaran demà ben avingudes i, naturalment, guanyaran. Les esquerres faran com sempre gala d'una independència tan brava com xorca i, naturalment també, tindrem d'acontentar-nos amb algun lloc escaducer de minoria.

En aquestes condicions és difícil despertar grans entusiasmes i menys en uns moments en que les lluites socials agavellen l'atenció de tothom. Nosaltres no'ns veiem amb cor de posar sobre les quartilles un entusiasme que no sentim.

Però, encara que no'ns engresquí cap de les llistes presentades per a les eleccions de demà, no volem amagar les nostres simpaties per la candidatura del Bloc Nacionalista Republicà. Som dels que posem i conservem carinyo a les coses i malgrat algun error de procediment que en res compromet la grandesa dels ideals, tenim encara el nostre cor i les nostres afeccions en l'únic Partit que simbolitza i enclou els nostres dos grans amors: Llibertat i Catalunya.

No volem parlar de les altres candidatures. La regionalista la componen homes poc coneguts. La radical homes massa coneguts. Les demés candidatures de dreta

són filloles de la regionalista. Les demés candidatures d'esquerra són per a entrebançar tota mena d'èxit popular.

Nosaltres votarem la nostra amb la mateixa fè amb que el bon catòlic anirà a l'església a perdre una estona oint missa.

JEPH DE JESPU

El govern municipal

Si les nostres previsiones electorals no fallen, el resultat dels escrutinis de demà, a Barcelona, tindrà com a conseqüència l'establiment d'una sòlida majoria consistorial. Des del primer d'abril vinent, (demà ho sabrem), el govern municipal estarà exercit per un dels grups consistorials. Ja feia molts d'anys que pràcticament, cap grup tenia majoria de regidors. Tot fa creure, doncs, que ens trobem davant d'una fita important en el camí del municipi de Barcelona.

La majoria, si realment surt de les eleccions de demà, estarà composta—ja quasi no caldria dir-ho—pels regidors regionalistes, augmentats amb alguns dels seus aliats més o menys fidels. En dir això, no tractem de descoratjar els uns ni d'afavorir els altres. Prou sabem que les ratlles que ara escrivim no han de tenir cap influència en les eleccions. Els qui les llegeixin, votaran a qui els sembli bé, com nosaltres mateixos. No fem propaganda. Comentem i res més.

Doncs, tot comentant hem de dir que ens alegrem que, després de tants d'anys de no haver-hi majories a Cà la Ciutat, hi hagi per fi una majoria o altra. I creiem que tot bon ciutadà de Barcelona ha d'alegrar-se'n igualment. El pitjor que pot succeir en un municipi com el de Barcelona és que les forces oposades siguin equivalents. En aquest cas, mútuament és neutralitzen, i l'obra de govern no s'arriba a realitzar si no és per petits bocins i d'una manera intermitent i incoherent. D'altra banda, cap grup i cap partit tenen la responsabilitat del govern o de la manca de govern municipal. La responsabilitat és disol, s'esvaeix com un glop de fum. Una política municipal pot ésser bona o dolenta. La manca de política municipal és sempre dolenta.

Avui no sabem mai a qui donar la culpa de les moltes coses censurables, ni a qui agrair les poques coses bones. Si com creiem, hi ha d'aquí endavant a Cà la Ciutat, una majoria sòlida, d'aquesta serà la responsabilitat de la política que desenrotlli, i el còs electoral, en tornar a elegir regidors, podrà premiar o castigar el bé o el mal que hagi realitzat el grup de la majoria.

Ja és hora, en veritat, que surti algú que tregui la cara per l'actuació de l'Ajuntament de Barcelona. Si la seva feina no ens agrada, xiularem. Però al menys sabrem a qui xiular.

FULMEN

Regidor sense venera?

ENIA dient-se, de temps, que duria la veu cantant del grup regionalista consistorial, en el proper bien, el senyor Maynés, ex diputat provincial, candidat pel districte III.

La «Comissió d'Acció Política de la Lliga»—orgue el més autoritzat en aquest cas—desmentí primerament la nova, fent-nos saber que obehria la gestió municipal regionalista als designis d'En Cambó, cridat a exercir, d'aquest modo, una espècie de protectorat directe i esperitual, prop dels seus amics de Consistori.

En l'acte de presentació dels candidats, celebrat el passat diumenge, confirmà el propi senyor Cambó la nova circulada abans per la Comissió d'Acció Política. Declarà, en efecte, el senyor Cambó, haver-se ofert a actuar de regidor, honorari, naturalment. Afegí que un cop cada setmana es reuuirà amb els senyors que formin el Consistori, als que és de suposar indicarà la pauta a

seguir en els afers que a Cà la Ciutat vagin succeint-se.

El fet de que dirigeixi En Cambó la política regidoresca excel·la en importància si es té en compte que el «leader» regionalista s'havia vantat repetides vegades de no intervenir de prop ni de lluny en les tasques del Municipi.

Què ha passat per a que un cop divulgada la candidatura, hagi apel·lat la «Lliga» al cop d'efecte que suposa el determini que comentem? Si prescindim del propòsit de neutralitzar el mal efecte produït per la designació de les persones que integren aquella—excessivament modestes als ulls de l'opinió—no endevinem en què pot basar-se una iniciativa, que disfreçis amb la capa de l'Exposició o amb lo que es vulgui, implica una sanció poc honrosa per a els candidats.

Lo que vol ara el senyor Cambó, ho feia ja En Planas i Casals, ho feia el senyor Comas i Masferrer. Què no hem dit tots, la «Lliga» principalment, dels regidors sense venera? Què esperar dels ciutadans que es conformin a retre acatament a tot altre poder que no sigui el dimanant del seu criteri i de la seva voluntat, que han de creure moguts en un amor intencs a Barcelona?

Senzills espectadors de la comèdia, opinem nosaltres que bé estava el senyor Maynés per a ocupar el lloc que deixa el senyor Durán i Ventosa. Per seny i tot, que no pel fet de dur el senyor Maynés la representació del grup consistorial, anirien les coses de l'Ajuntament pitjor de lo que han anat sots la direcció del primer, que estem segurs no ha satisfet a ningú, com no sigui a l'Emilia Iglesias i a la part de regidors personalment afectes al capdavanter radical.

La quefatura exercida pel senyor Durán i Ventosa ha beneficiat, solament, als plans del senyor Iglesias, que a canvi d'unes minces complacències en el ordre polític, ha trobat en la persona del que havia d'ésser el seu adversari irreductible, un apoi indirecte i una benevolensa que han fet del senyor Durán un al·liat de primer ordre pel primer.

Sense por de fracassar podia, doncs, el senyor Maynés, ocupar l'escó del senyor Durán i Ventosa, que no ha mostrat els seus dots de combatent, ni ha desplegat altres energies que les precisades per a lograr que el dia del Corpus lluïssin als balcons de Cà la Ciutat les estantices penjarelles.

BOY

Notes d'espanyolisme

O fa molt vàrem llegir que la viuda del ex President de la República, N'Estanislau Figueras, havia sigut desahuciada per no poguer pagar l'inquilinat. La nota dolorosa d'aquest fet la constitueix el que dita viuda no tingui diners per a atendre a ses més apremiants necessitats. Per ésser honorat el seu marit, ella es troba en aquest estat. El segell de l'honoradesa ceneix són front digne, però es troba sense diners.

Aquest fet significa tot un símbol dolorós. La baixa sensibilitat espanyola no arriba al grau de commoció necessari per a apreciar degudament aquest cas que representa tota una tragèdia nacional.

Els polítics d'avui no's paren, generalment, en idealismes, van drets al caixó del pa. El seu únic afany és el profit material. I ja en possessió d'una fortuna i auriolats (?) pel prestigi, el poble els hi rendeix homenatges. D'aquesta manera aquest mateix poble ensenya als polítics novells a que procedixin de la mateixa forma, engendrant una vegada més la ficció i el favoritisme i encumbrant a nulitats que fan de ministres, sense importar que'l seu destí sigui a un o altre departament. Per a tot serveixen i de tot saben i en tot intervenen.

Aquestes consideracions, sovint repetides, ens ha suggerit el cas de la viuda d'En Figueras, polític honorat que al costat d'En Costa i d'En Benot i d'En Pi i Margall i d'En Salmerón, geu en el cementiri, sense que les seves cendres immortals siguin venerades pels que, a despit de tot, es diuen els seus successors. No sé que va a ésser d'Espanya en mans d'aquests comerciants polítics!

Ens hem empenyat en materialitzar la nostra existència i augmentem així la nostra ingratitud amb la honradesa. I davant de aquest fet evident resulta una vergonya el parlar de *patriotismo*, de *actitudes gallardas*, i de *españolas hidalguías*, paraules que posem ben sovint als nostres llavis, tacant-les així amb afirmacions que's contradiuen amb els falsos sentiments de la nostra consciència, I és un trist paper el de seguir identificant-nos amb el *cangrejo* mentre l'onada espiritual dels nous temps empeny totes les coses cap endavant.

FERMI PALAU CASELLAS

El món s'ha tornat boig

hi ja feia molt temps que estava leri-leri!
De primer, li va donar per matar, i matava encara que el contrari tirés escopinades, en lloc de tirar pedres. Després, portat sempre per la força de la seva bogeria, un dia agafà un rellotge, li va fer córrer les minuteretes per l'esfera, a tall de cavall de circ, i li va dir, posant-se serio, com qui sermoneja a un fill seu que tira pel mal cap:

—Mira, noi. Des d'avui, sàpigues i entenguis que et llevaràs, a l'estiu, una hora abans i te'n aniràs a clapar una hora més aviat. Ja veuràs: ta mare rondina que's gasta molt petroli; i ara, el petroli no crema, si l'amo no li dona un norantacinc per cent de beneficis. Ademés, l'oli, que és cosí-germà, per part de mare, del petroli, segons va dir un, l'altre dia, en un míting presidit per En... «bueno», allò que tenim un xic més amunt de l'ull sense ell no hi haurien—sense l'oli, s'entén—ni taques ni padrins de desafió eh, quina pensada? I diu que el públic, corprès i llagrimant d'emoció, li va concedir, estil plaça de toros, un veí seu de fesomia: l'orella.

I continuà dient l'orador, mentre el públic, després d'haver-se aixugat els ulls, es ficava tranquil·lament el mocador a la butxaca:

—Havem demanat fa poc temps vuit hores màximes de treball, oi? Abans en treballavem deu. ¿Sabeu quina diferència hi ha?

Molts del públic es treuen paper i llàpiz; fan una curta operació de restar i criden, després d'haver-se-la comprovat els uns amb els altres com a bons germans:

—Dues!
—Justes!—diu l'orador.—Veig que no sou tontos de quatre dies.

I continuà dient:
—Veieu, en les fàbriques, aquestes xamenèies altes que treuen fum?

—Qui en tingui, que'n tregui!— crida un del públic.

—Doncs aquestes xamenèies, són nostres; el terreny, nostre...

—I el pare, nostre!—fa un.

—Mestre! Si em torneu a trencar la paraula, us declaro el «bocòi». Havem d'anar a la vaga! Però no de braços caiguts, noi, que això ja és més antic que el ploure en diumenge. A la vaga de cames arronçades!

—No hi ha ningú que presenti cap «got» de censura?— baladreja el president.—No hi ha ningú? Doncs, a les tres!

—El pobre no pot menjar. Que s'abaixin les... «circumstàncies»!— crida un gramàtic.

Es dona per acabat el míting, i la gent se'n va cada hui a casa seva, més contenta que un marrec amb deu cèntims per al cine...

El món està així, avui. Fins ara, els mapamundis ens havien fet creure que el món era aixafat pels pòls. D'ara endavant hauran d'ensenyar a la quitxalla que és xato de tot arreu.

—El món s'ha tornat boig!— crida, astorada, la humanitat.

I els metges, a quins la humanitat demana parer, canten al uníson com els metges d'El rey que rabió, allò tan bonic, després d'haver examinat el gos i d'haver-li comptat les puces, dotzena més, dotzena menys:

...que el perro està rabioso o no lo está.

Que és, com si diguessim:

—Poseu-me les aquí, que no tinc butxaques!

JOAQUIM MALLEU

L'AUCA DE LA PASSA

Tot el món ja n'està tip del microbi de la grip.

Viatja per tot arreu més depressa que'l Correu.

Amb tot i sè tan petit és d'allò més aixerit.

No vol ré amb vells i quitxalla i embesteix la jovenalla.

Es fica a tots els forats que troba més destapats.

Els metges prou fan l'ull viu, més no li troben el niu.

Es deu, segons En Llimona, al vici de Barcelona.

Que a judicà pel que's veu, s'és extés per tot arreu.

Des dels caus més esqueixats fins als que són més sagrats.

Com el microbi és molt macu li han dat per nom *currutacu*.

En altres indrets del món *trencasso* i fins *Don Simón*.

Per fer-li menos ofensa el nom més dolç és *influenza*.

Als que queden malicosos els diuen que estan *denagosos*.

Lo més corrent per la traça és que li diguin *La Passa*.

Per començament de festa s'arma per tot una orquestra... (dispensin els termes bruts) de gargalls i d'estornuts.

I un mal de cap, tot a l'hora i una febre que t'arbora.

I es queda un hom capolat com si fos bastonejat.

Si es fica com una fura a dintre de la freixura,

ja ha begut oli el pacient. *Requiescat in pace, amén.*

Pot-sè val més deixà el óssos que pagà impostos tan grossos.

Que entre grip, guerra i Govern això és un viure d'infern.

Si no't mata l'epidèmia t'hauràs de morir d'anèmia.

Puix ara costa un sentit podè menjà un ou podrit.

Amb tot i tanta trifulga que fassi l'ànec qui vulga.

Perquè esgarrija el pensà els fàstics qu'has de passa.

Tothom fuig i et quedes sol tapat amb el trist llençol.

Quan te fiquen al bagul et resulta estret del cul.

Com cotxe de morts no's troba i consums dintre l'arcova.

Al arribà al cementiri t'espera un altre martiri.

Et posen allí de banda fins que t'arriba la tanda.

I no't queda ni el consol de despedir-te del dol.

Sórt que a Ca la Ciutat hi ha Junta de Sanitat.

Ella ha conseguit, cregueu-me, que patíssim grip i reuma.

Déu nos dó savis de punta com els que són de la Junta.

Sanitat i Ajuntament mereixen un monument

Com aquell que vareu fer al graciós Iscle Soler.

Resultat del daltabaix: més de mig món al calaix.

I com que ens sobren diners un impost sobre els lloguers.

Allò que's diu, i ho pots creure; «Sèr cornut i pagà el beure».

XIRINOLA

Si m'embrutes, t'emascaro

(COMENTARI ELECTORAL)

IGNOREM si l'actual etapa de les nostres lluites socials ha arribat a les seves acaballes o si estem, pel contrari, abocats a nous i immediats aconeteixements.

Per sí o per no, aprofitem el simulacre d'armistici, per a parlar de la lluita electoral plantejada per a demà.

Tret principal d'aquestes eleccions és la manca de tacte evidenciada pels directores dels tabernacles radical i regionalista. Ajustem el comentari a les dues forces que per respondre a les dues comunions polítiques que compten amb major número de

adictes, representen a la gran massa de la opinió ciutadana interessada en el desenllaç de l'aventura.

Lo primer que en la candidatura radical s'aprecia, és la inclusió en la mateixa d'uns noms que l'opinió pública es sap de memòria, i dels que, precisament per saber-los, prescindiria de bon grat.

Tan cert és això, que un dels senyors al·ludits ha començat per disfreçar-se el seu. Ens referim al ex regidor Santamaria que creient, potser, despistar al públic, es presenta amb el nom de «Alejo Manuel Santamaria» quan assegurarà l'altre vegada dir-se «Manuel Santamaria Gonzalez».

Així aquest senyor Santamaria com En Jesús Ullé—un altre dels candidats— donen efectivitat pràctica a la dita:

«del coro al caño, del caño al coro.»

Convé recordar que tantost expirat el manament que ara fa dotze anys li conferí el partit, s'agafà el senyor Santamaria a un empleo municipal, que fa tres mesos hagué de deixar en circumstàncies un bon xic vergonyoses.

El petit dels Ullé, també aferrat a la nómina, va tirant de la mamella, que pretén ara manejar a pleret.

No ha produït la candidatura de la «Lliga» més bon efecte que la radical.

El sector regionalista troba la llista dels electes excessivament migrada. La massa regionalista, cega i obedient, passaria pels homes que integren la candidatura, d'anar en la mateixa un parell de correligionaris de prestigi personal i mèrits polítics reconeguts.

Bona mostra del desencant experimentat per l'estevisme lligaire al haver esment de la candidatura, és el fet de que s'hagi resolt posar la representació Consistorial sots la direcció d'En Cambó. En bon català, vol dir això que tenen raó els que afirmen que no abasten els candidats l'estatura indispensable per a caminar per compte propi.

No precisa un gran enteniment per a comprendre que la promesa de la C. d'A. P. resulta impossible en la pràctica.

En les reunions de Comissió, en plena deliberació de Consistori, s'ofereixen a mils els cassos a resoldre prompte i atinadament.

Serà divertit veure als regionalistes enviar a un agutzil a preguntar el parer d'En Cambó, abans de respondre a una interpel·lació dels contraris; a l'hora d'impugnar o defensar una proposició nascuda de les incidències del debat.

Aital situació posarà a la minoria regionalista del Consistori al nivell d'inferioritat en que es troben col·locats els actuals ministres, obligats, cada dos per tres, a suspendre els debats parlamentaris per a preguntar als quefes: «què han de fer?»

BAC DE RODA

S.M. La Dona

es coses s'han posat de tal manera i el món ha donat un canvi tan gran, que's pot dir que la dona s'ha convertit en «cabeza de familia» que diria la fulla de empadronat, i l'home en un trist renta-plats de casa.

Abans les dones, i particularment les noies joves, durant les hores del dia s'empolainaven per a que al arribar el xicot les trobés boniques, però avui que la dona desempenya el més important de la vida i toca totes les teclès, la majoria del homes, també joves, es veuran obligats a estar-se la més gran part del dia fent-se la *toilette* esperant a que vingui la promesa, o esperant a que aquesta guanyi un parell de duros més dels que té actualment de sou i es decideixi demanar la mà del seu futur espòs, per qual motiu exposarà les condicions següents:

—Jo! faré ditxós. Tinc una bona col·locació, sap? Porto el llibres d'una casa de comerç: Soc «tenedora». Ell només tindrà de cuidar-se del menjar. Pels quefers li posaré un criadet, però el menjar, si. No dupto sabrà fer tota mena de guisats com són truites, ous ferrats, estofat, en fi, lo indispensable en tota cuina senzilla.

I aixís successivament.

Avui la dona està empleada en escriptoris, magatzems, botigues etc. Hi han «camareras», estanteres, taquillers...

La dona d'enguany és telegrafista, telefonista,

escriu novel·les, compon musica i fins s'ha donat el cas d'ésser directora d'orquestra.

No trobaréu despatx on no us surti una dona a extrendre-us una factura pagar-vos un rebut o fer-vos una carta a màquina; com tampoc no's troba establiment al detall per poca importància que tingui, que no hi hagi en ell una xicoteta endolada venent samarretes, emprobant sabates o despatxant cigrons.

Són molts que diuen que això es deu a que seguim la costum dels estrangers, però an a mi em sembla que el que seguim és la economia.

Que n'hi ha de «tenedoras» que no guanyen per a mitjes reixades, manicures, peacures i altres «miniatures» amb lo car que tot està avui i tenint per sòu la misèria que acostumen a donar aquests senyors que's prenen el luxe de tenir senyoretetes en el seu cau de negoci!

Doncs, sí; avui s'ha generalitzat tan això de la dona que, està vist, an aquest pas no hi haurà necessitat de moure'ns de casa en tot el dia, a excepció de sortir mitja horeta pel matí lo just per anar a la Boqueria.

La llàstima va ésser que'ls senyors que varen tenir l'idea de constituir la «popular» institució del somatén no se'ls hagués acudit que'ls components del mateix fossin senyoretetes.

Ai, la mare, si arriben a tenir aquesta pensada! Ja els hi ben asseguro jo que tots com un sol home ens hauríem deixat catxexar sense la més petita resistència.

Ei, al menos jo.
I que, a la «somatenta», picant-li l'ullet i fent-li mitja rialleta, li hauria dit:

Busca, noia, busca!... I lo que trobis queda-t'ho. Tot per tu; prendai

TINET

Notes de fóra

Mayals.—El dia 26 de gener s'efectuà l'enterrament civil d'una nena, filla del conseqüent lliurepensador Eugeni Teixidó. A l'acte, que fou solemnia, hi assistí nombrosa concurrència i la banda de musica de la població.

Al procedir-se al sepeli, En Josep Arbonés donà les gràcies als assistents, fent remarcar, de passada, el miserable estat d'abandó en que's troba el cementiri lliure d'aquesta localitat.

Cal que el nostre batlle prengui bona nota d'aquelles paraules, per a que elevi a la superioritat la més enèrgica protesta, en nom del poble, davant de tanta deixadesa.

Serra d'Almós.—Conseqüents amb les seves virtuts d'homes lliures, Na Cinta Anguera Micolà i Antoni Miró Pujol, han inscrit civilment en el Registre de Tivisa a un hermos infantó, donant-li per nom Redimir.

A tots felicitem coralment i els desitem molta salut i llargs anys de vida per a que puguin estimular-nos practicant actes d'aquesta naturalesa.

El nostre Parlament

Sona de la presidència

la campana solemnia,

els diputats s'acomoden

lentament en els seus bancs

i—Señores—diu en Sánchez:—

auem a dilucidar

la qüestió de Barcelona.

¿Què es el que té demanat

el primer torn sobre el tema?

—Servidor.

—Doncs, endavant.

Ganancing!... (Cop de campana.)

—Silenci!... Pot començar.

El brau diputat s'aixeca...

i entrem en el gran debat.

—Senyors: Quan el senyor Gomez

deia ahir que'l cel no es blau,

sinó que no més ho sembla,

estava en lo cert, més quan

afirmava que la lluna

no té ni boca ni nas,

tal volta, sense pensar-s'ho,

(Una veu als bancs del centre):

—Fora! Estant en quart menguant,

tocà a la lluna es faltari-li.

—¿I vostès, quan van posar,

en la seva última «etapa»,

un impost sobre els miralls,

no tractaven a les llunes

pitjor que jo?

—No és igual!

—Reaccionari!

—Bolxeviqui!

El president:— Ordre!... Va

a parlar el senyor Fernández.

—Senyors: Dat l'estat actual

de la producció llanera,

crec que no s'ha de mirar

si els contribuents s'esquilen

o porten els cabells llargs

¿Per què no parlem del clero?
¿Per què, deixant a un costat
petiteses doctrinàries,
no donem un cop de mà
a la reforma del cine
i als nous drets sobre la sal?—
(Remors als bancs de la dreta).
Un diputat:— Això es dar
la raó a les classes altes.—
Un altre: 1a en Pi i Margall.
(Aplausos. Xiulets. Escàndol).
—¡Que baile!

—Els que ballaran
seràn vostès, saltimbanquis!—

El xibarrí dura un quart
i, restablert al fi l'ordre,
torna el debat a rodar
amb la major harmonia;
i el senyor Nuñez, galant,
aludeix al senyor Pérez
i aquest obliga a enraonar
a tots els quefes de «grupo»,
que pugem a vint i tants,
fins que allà a les nou i mitja,
sabiament descapdellats
els admirables discursos
que'ls novíssims Castelars
duien pensats feia dies,
el president alça el cap,
somiú a dreta i a esquerra
i—Senyors representants—
diu, fent sonar la campana—
per avui hem acabat.—

Total: que una sessió oberta
per discutir i posà en clar
les coses de Barcelona,
ha servit de cap a cap
per parlar de les Creuades,
del sistema decimal,
dels vestits de les senyores,
de la pesca del barat,
del cultiu de la civada,
de don Pere, de don Pau,
de les lletres, de la música,
dels vermells, dels verds, dels blancs,
de tot lo que hi ha a la terra
i de tot lo que no hi ha;
mes, de lo de Barcelona,
ni un mot: ¡ningú hi ha pensat!

C. GUMÀ

Ressurreixitó... electoral

—Demà!... Demà sí que és el dia dels Morts!...

REPICS

Adiós, Zaragozano!

Parlant amb els periodistes, En Francisquet Cambó ha anunciat per a d'aquí pocs dies una «crisis grande» i un govern nacional, del qual és molt possible que ell mateix ne formi part.

De bracet amb qui?
Amb En La Cierva?
Amb En Melquiades Alvarez?
Això és 'lo que'ns convindria sapiguer, senyor astròleg dels parnòstics.

Com hauran pogut veure, aquest cop, en la candidatura de la Lliga hi abunden els industrials.

Els, sempre oportunistes!
Que la Patronal i el Somatent estan a l'ordre del dia?... Vinguem patroneros, que aixís pescarem els botiguers i els «caliquenyos».

Es la millor manera, per això, de desfer equívocs i de pintar les coses clares.

Els obrers, la massa popular, autonomista o no autonomista, ja saben on s'entafura l'enemic.

Els tradicionalistes han acordat, definitivament, presentar candidats en alguns districtes de Barcelona.

Ben fet, què diantre!
Quants més serem, més perderem.

La setmana que vé sortirà

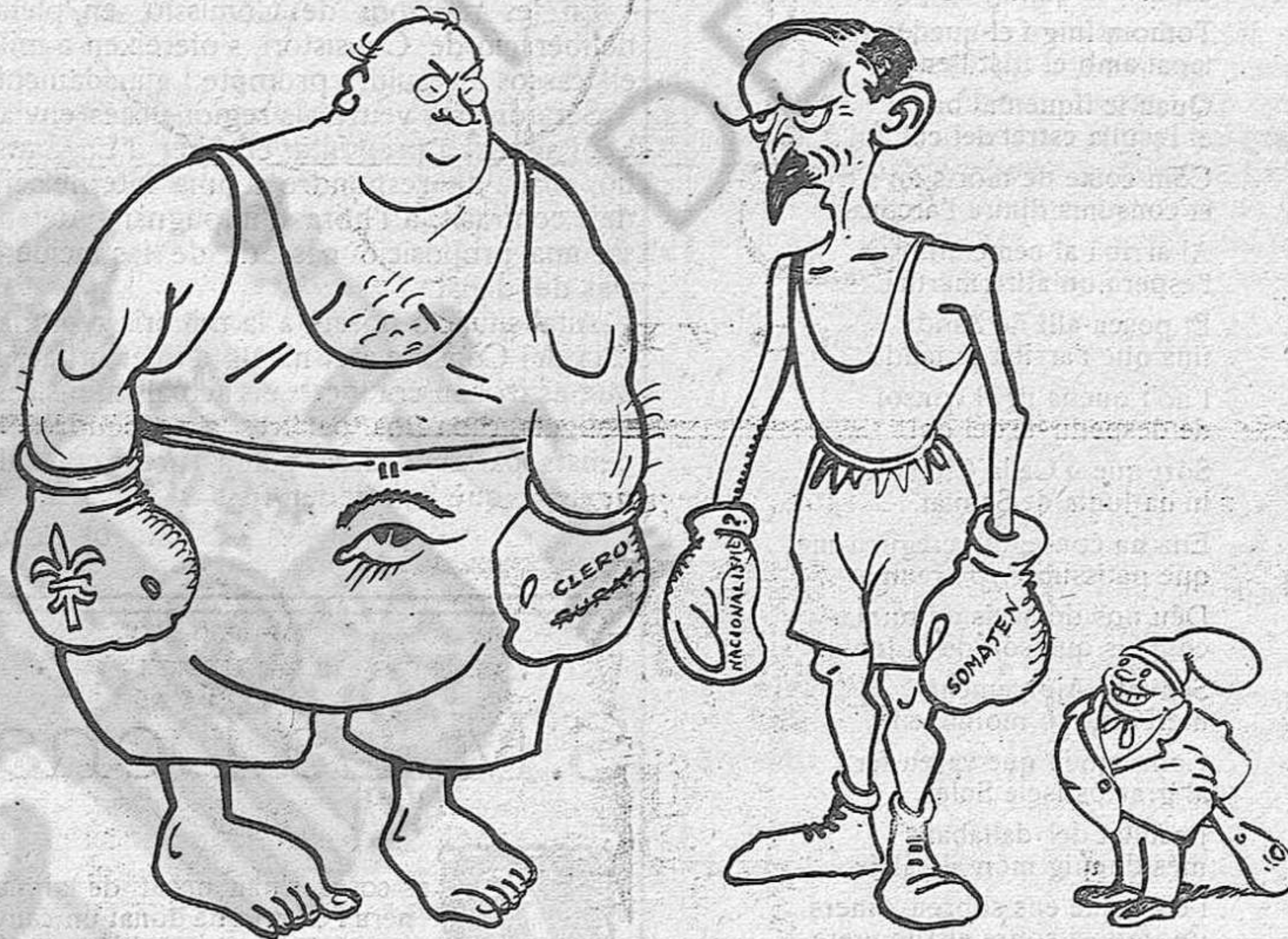

ALMANAC

DE

L'Esquella de la Torratxa
per a aquest any 1920

EL MACH

L'ex Emperador — A la primera trompada, et desllorigo.

En Francisquet — I jo, al primer cop de puny, et desencolo.

El ciutadà cabrejat — I jo, a la primera ocasió, us descalifico a tots dos.

Un diari de modes, que's publica a França anuncia un *Concurs de homes guapos*.

Si cada un dels nostres polítics hi enviés el retrat, ja sé qui s'enduria el premi.

En La Cierva.
Hi ha algú que'l guanyi en *guapeza*? S'entén *guapeza* a la manera de pinxeria.

No quito ni pongo rey...

Els jaumins estaven indignats contra el regidor senyor Bolós perquè va anar el dia del sant del rei, al homenatge de Capitania.

Volien expulsar-lo del partit si no donava aviat satisfactòries explicacions.

I amb raó; per això les ha donades.
O tots moros o tots cristians, senyor Bolós.

Ha sigut reelegit president del Casal Regionalista de Manresa don Ignasi March.
Ningú ho hauria dit, a fè.

Estàn tant baixos els *marchs* ara!...

Ja devien enterar-se de la derrota d'En Clemencau.

El famós *Tigre's* retira.
Se'n va a descansar i se n'hi va amb la cua entre cames.

Que dormi fins que'l necessitin per a una altra guerra.

Ara a la França no li manquen *tigres*, sinó colomnets ben blancs.

Per a fer l'arroç de la Pau amb tranquil·litat.

El flamant «Círculo de Acció Monàrquica», del Districte VI, ens convidà l'altre dia a beure xampany en el seu hostatge amb motiu del sant d'un senyor que's diu Alfons.

Agrahim l'atenció... o el *xistu*, perquè el quedar bé no costa una p., però ro cal dir que no acceptarem la invitació.

El xampany del marqueset de Olèrdola i del senyor Sala ens hauria fet mal de ventre... i quines ganes!...

La «Joventut Maurista», presenta per candidat a un tal Colom.

Simbolismes en aquesta hora?
Això és que, trobant-nos en temps de lluita, es creuen que tots els amics de la pau el votaran.

I el que faràn els electors serà rostir-lo, o cruspir-se'l de viu en viu.

Amb gran satisfacció hem vist que, en molts dels districtes barcelonins, se presenten candidats amb caràcter de *independents*.

Molt bé!
Uva!
Ara és hora, viva Déu!
Visca l'independència!
Tots els dependents, que són més de trenta mil els votaran.

Acaba de constituir-se a Barcelona una «Federació de Societats Catòliques».

Un altre *sindicat únic*, de tò blanc, a la manera de la «Patronal»?

I protegit per les autoritats, segurament.
Visca la Justícia! Ai, Bernat Xinxola
Visca la igualtat Ai, com t'han posat!

En el seu discurs electoral, En Cambó va anunciar pomposament els projectes dels lligaires al Ajuntament.

Feu ressaltar, sobre tot, un gran parc que pensen construir a Pedralbes.

Sí, sí!...
Ell vinga alabar Pedralbes, però els *Matons* vinga presentar-se pel partit contrari.

EN PREPARACIÓ

per a aquest any 1920

Molta il·lustració i molt text
Ninots polítics i socials